

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ КРИЗИ

Ігнат'єва І.А., Хоменко В.О.,

Національний університет «Києво-Могилянська академія», м. Київ

Сучасні умови господарювання дедалі частіше супроводжуються кризовими явищами, що знижують стабільність і передбачуваність економічного розвитку. У таких обставинах підприємства змушені шукати нові шляхи виживання та зростання, і саме інновації виступають основним інструментом адаптації та трансформації бізнес-моделей. У зв'язку з цим інноваційний потенціал як здатність підприємства до створення та реалізації нововведень шляхом ефективного залучення і використання доступних ресурсів набуває стратегічного значення.

Процес формування інноваційного потенціалу, згідно з концепцією С. Чана [3], передбачає два етапи: створення ресурсної основи та підбір індикаторів для підвищення рівня обґрунтованості управлінських рішень. Таким чином, формування інноваційного потенціалу є динамічним і постійним процесом стратегічного вдосконалення, орієнтованим на досягнення довгострокової стійкості.

В умовах кризи процес формування інноваційного потенціалу ускладнюється обмеженням фінансових, матеріальних та людських ресурсів та нестабільністю ринкової кон'юнктури. У той же час, саме кризові явища можуть слугувати поштовхом для інноваційної діяльності: для оптимізації діяльності під час кризи підприємства змушені переосмислювати свої бізнес-моделі, впроваджувати більш гнучкі організаційні структури, прискорювати процеси цифровізації та активніше шукати нові ринкові ніші. Вкрай важливим стає забезпечення балансу між внутрішніми трансформаціями підприємства та інтеграцією у зовнішнє інституційне і ринкове середовище.

Отже, економічна криза, попри її деструктивний вплив, може стати поштовхом до глибоких інноваційних змін. Формування інноваційного потенціалу в таких умовах потребує не лише внутрішньої мобілізації ресурсів підприємства, а й комплексної підтримки з боку держави, розвитку людського капіталу та гнучкості у стратегічному плануванні. Лише за умови системного підходу до управління інноваціями підприємства зможуть не просто адаптуватися до нових реалій, а й вийти з кризи з оновленим потенціалом для сталого розвитку.

Література:

1. Білик Р. С. Особливості розвитку інноваційного середовища в Україні в умовах глобальної конкуренції. Вісник Дніпропетровського університету. 2015. № 4. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/view/ByFileId/104105>.
2. Генсьор В. Ф. Інноваційний потенціал підприємства в умовах конкурентного середовища. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. Т. 12, № 40. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/17527/17588>.
3. Chang S. Formation of the innovative potential of companies: the result of systematization and generalization of basic research. *University Scientific Notes*. 2020. P. 90–102. URL: <https://doi.org/10.37491/unz.74.8>.